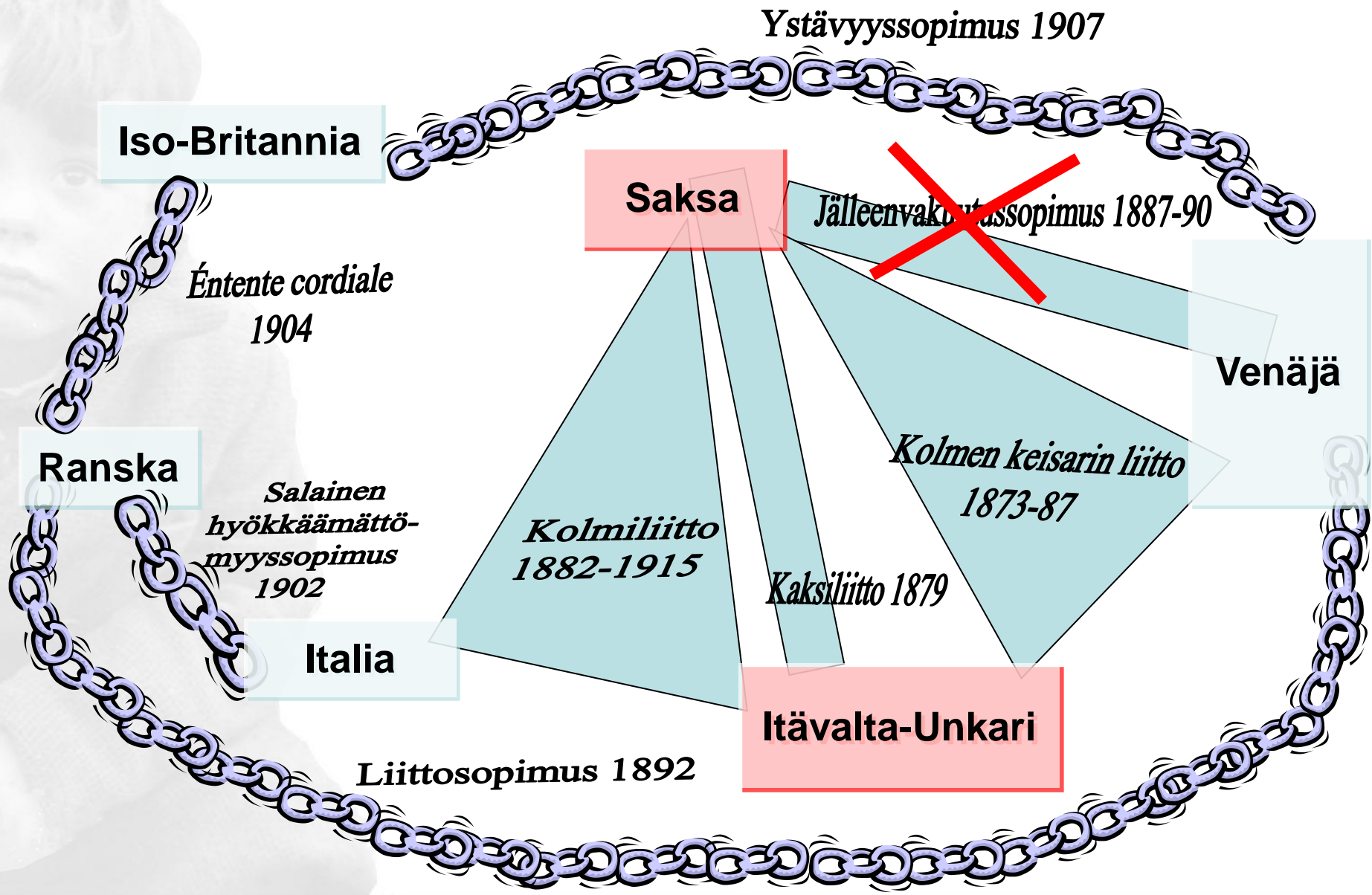

I MS

Tehtävämoniste:

1. Sodan alku
2. Sodan kulku
3. Sodan seuraukset

Ystävyyssopimus 1907

Iso-Britannia

Saksa

~~Jälleenvakutussopimus 1887-90~~

Venäjä

Étente cordiale
1904

Ranska

Salainen hyökkäämättömyyssopimus
1902

Kolmiliitto
1882-1915

Kolmen keisarin liitto
1873-87

Kaksiliitto 1879

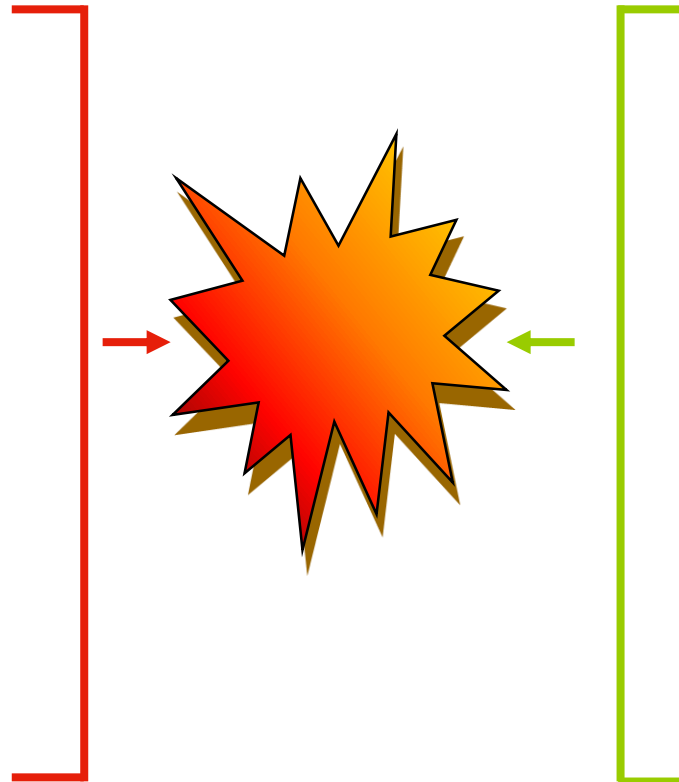
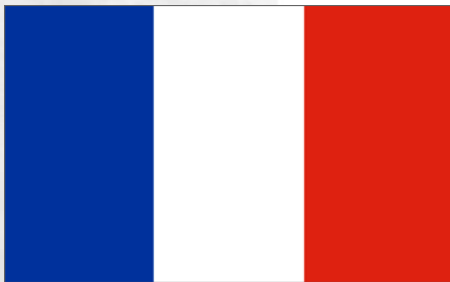
Italia

Itävalta-Unkari

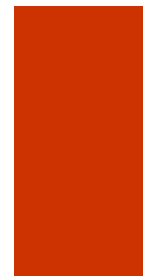
Liittosopimus 1892

Liittosysteemi

Entente-valtiot:

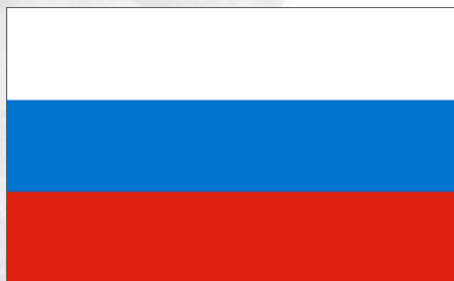

Kolmiliitto:

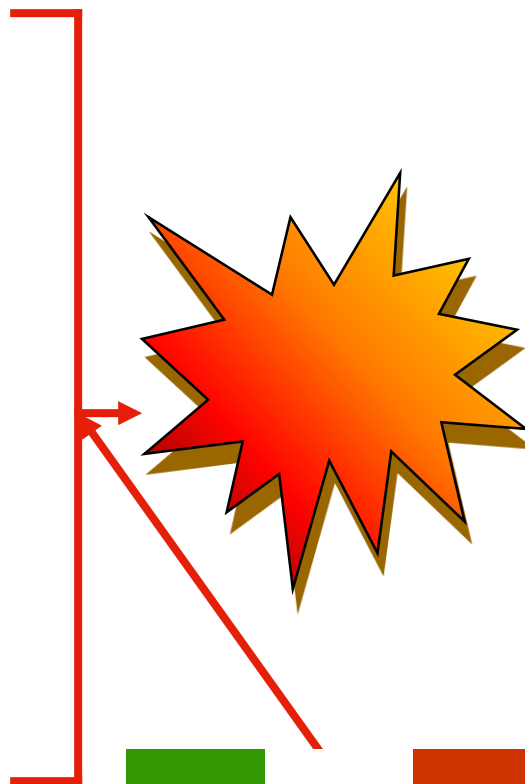
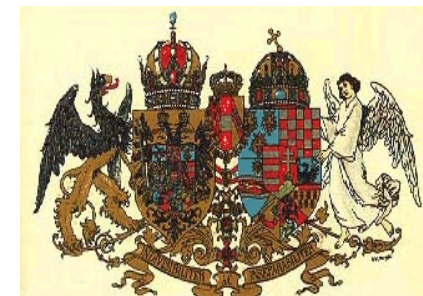
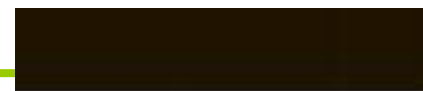

Sotivat osapuolet

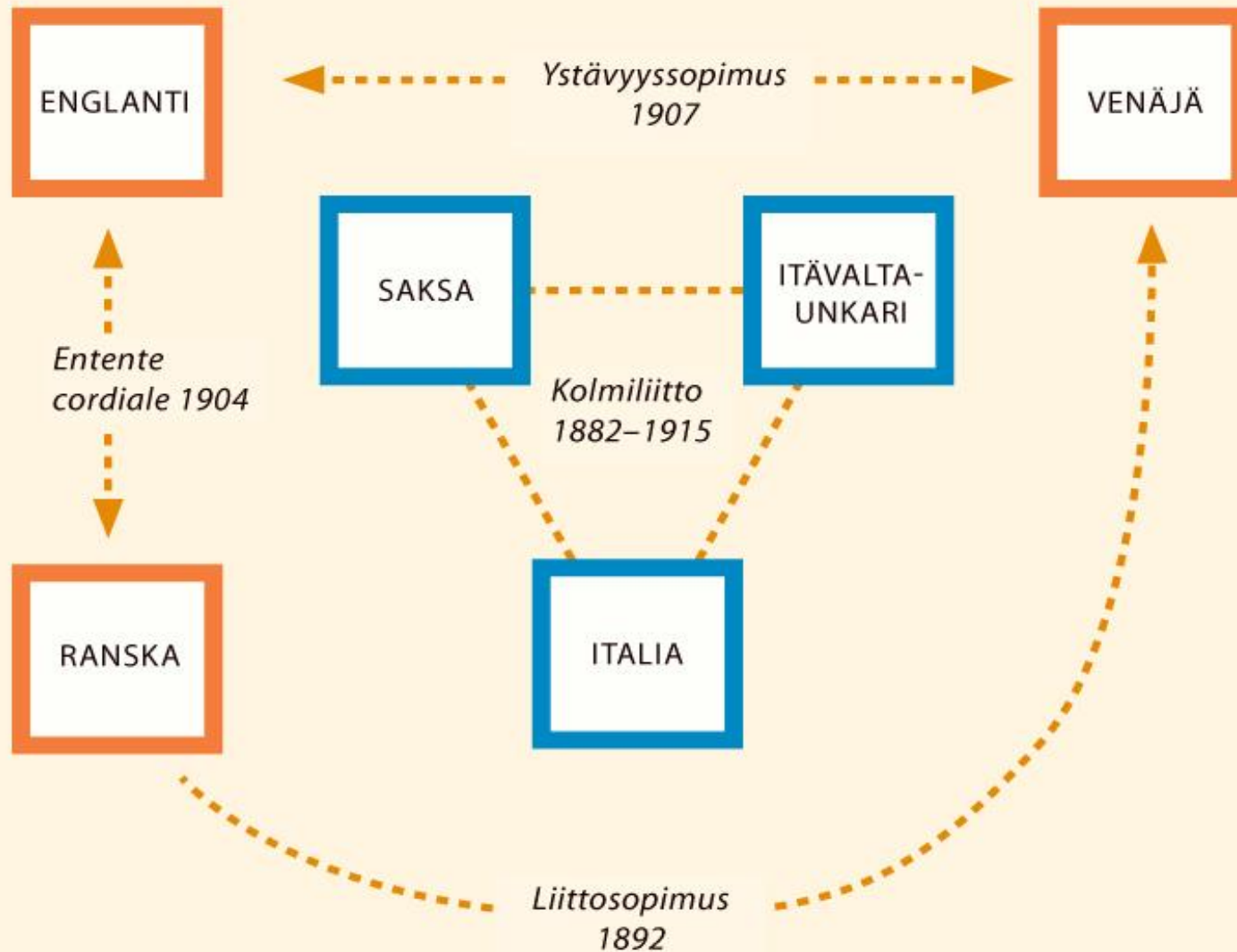
Ympärysvallat:

Keskusvallat:

LIITOT ENNEN IMS:aa

YHTEENVETOA: miksi sota puhkesi?

MONIMUTKAINEN LIITTOJÄRJESTELMÄ

LAIVASTO-KILPAILU

SOTAOPTIMISMI

HEIKOT HALLITSIJAT

→ SARAJEVON LAUKAUKSET 28.6.1914

NATIONALISMI

IMPERIALISMI

TEOLLINEN VALLANKUMOUS

SERBIAN AIKOMUKSET

MILITARISMI

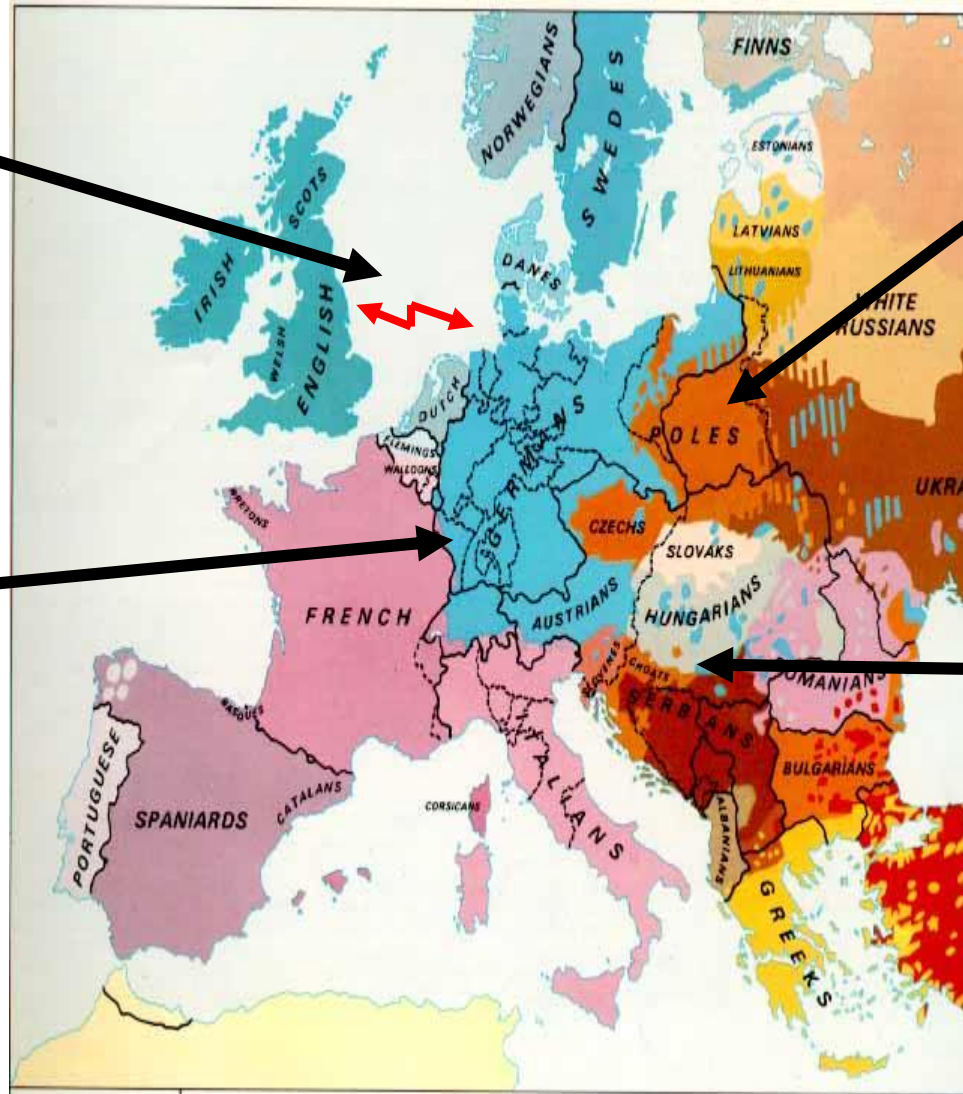
IMS:n syitä

- **Itävalta**
 - Serbian kurittaminen
 - Muut kansallisuusongelmat, nationalismin tukahduttaminen
- **Saksa**
 - Siirtomaakiista Englannin kanssa
 - Saksassa teollisuusjohtajat halusivat sota
 - Ranskan pelko, mutta uskoi ettei olisi vastusta
- **Venäjä**
 - Saksan pelko
 - Slaavien puolustaminen
 - Ranskan liittolaisuus
- **Ranska**
 - Saksan pelko
 - Revanssin halu (v. 1870-71 sota)
 - Halu saada takaisin Alsace-Lorraine alue
- **Iso-Britannia**
 - Siirtomaakiistat Saksan kanssa
 - Saksan laivaston pelko
 - Uhka teollisuudelle

Kansainvälisten suhteiden ongelmakohtia Euroopassa 1914

Britannian ja Saksan välinen kilpailu (laivasto, armeija, teollistuminen...)

Saksan ja Ranskan välinen kyräily (taustalla 1870–71 sota, jossa Elsass-Lothringen Saksalle)

Kansakuntia ilman omaa valtiota: puolalaiset, tsekit, suomalaiset...

Balkanin ja Itä-Euroopan hajanainen kansallinen rakenne (Itävalta-Unkarin alue ja naapurimaat)

BALKANIN RUUTITYNNYRI

BALKANIN RUUTITYNNYRI

THE BALKANS (1900-08)

THE BALKANS (1913)

Saksan suunnitelma

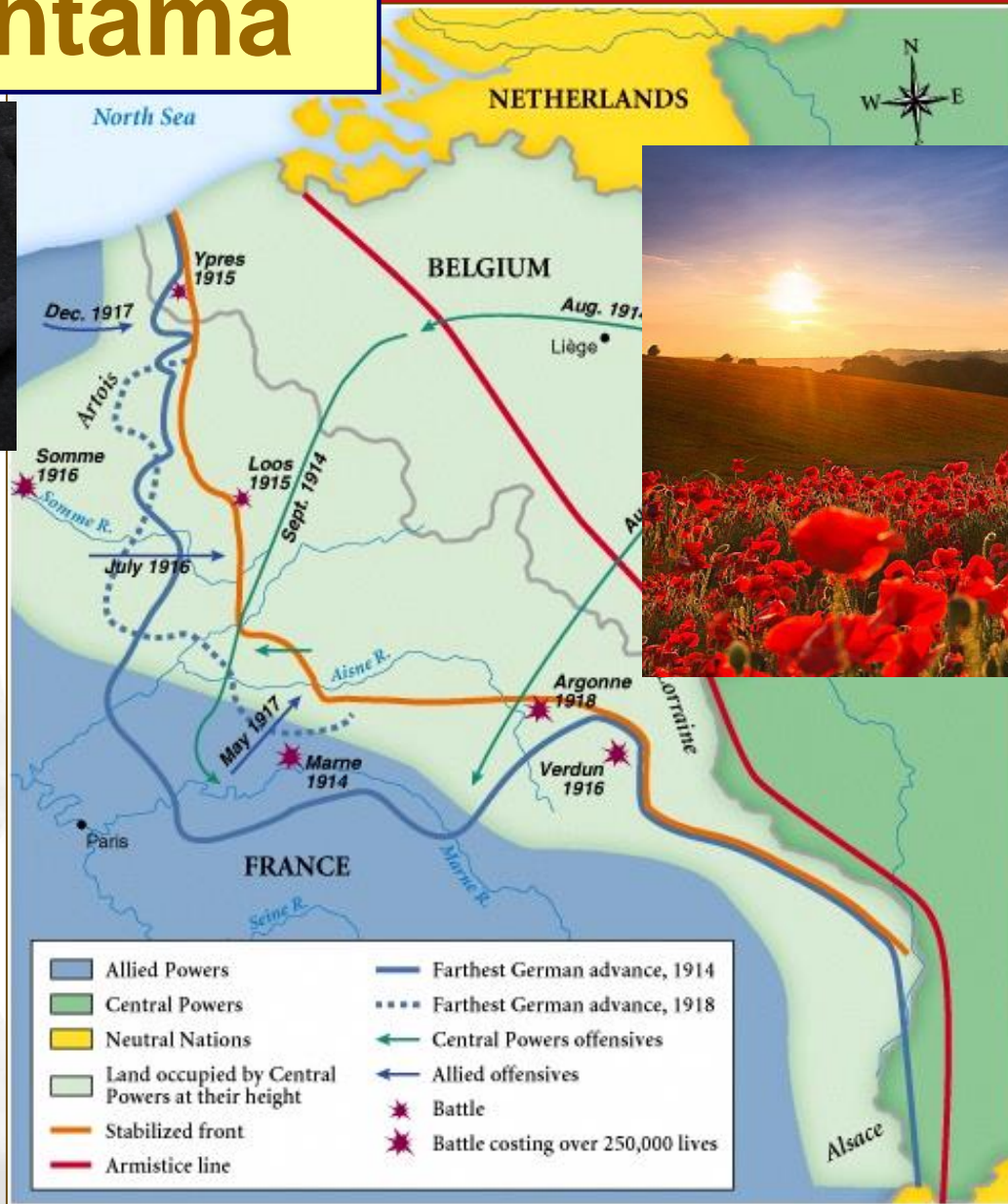
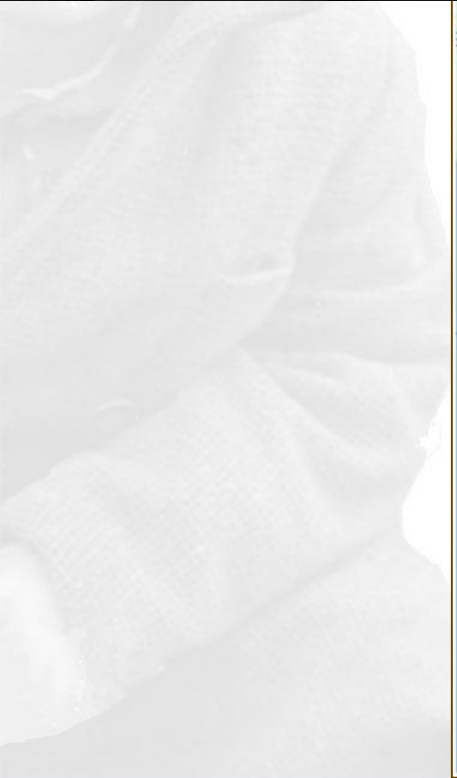
- Von Schlieffenin suunnitelma; Saksan yritys lyödä ensin Ranska, sitten Venäjä
- Hyökkäys Belgian kautta
- ”Marne-joen ihme”, hyökkäys pysähtyy

Länsirintama

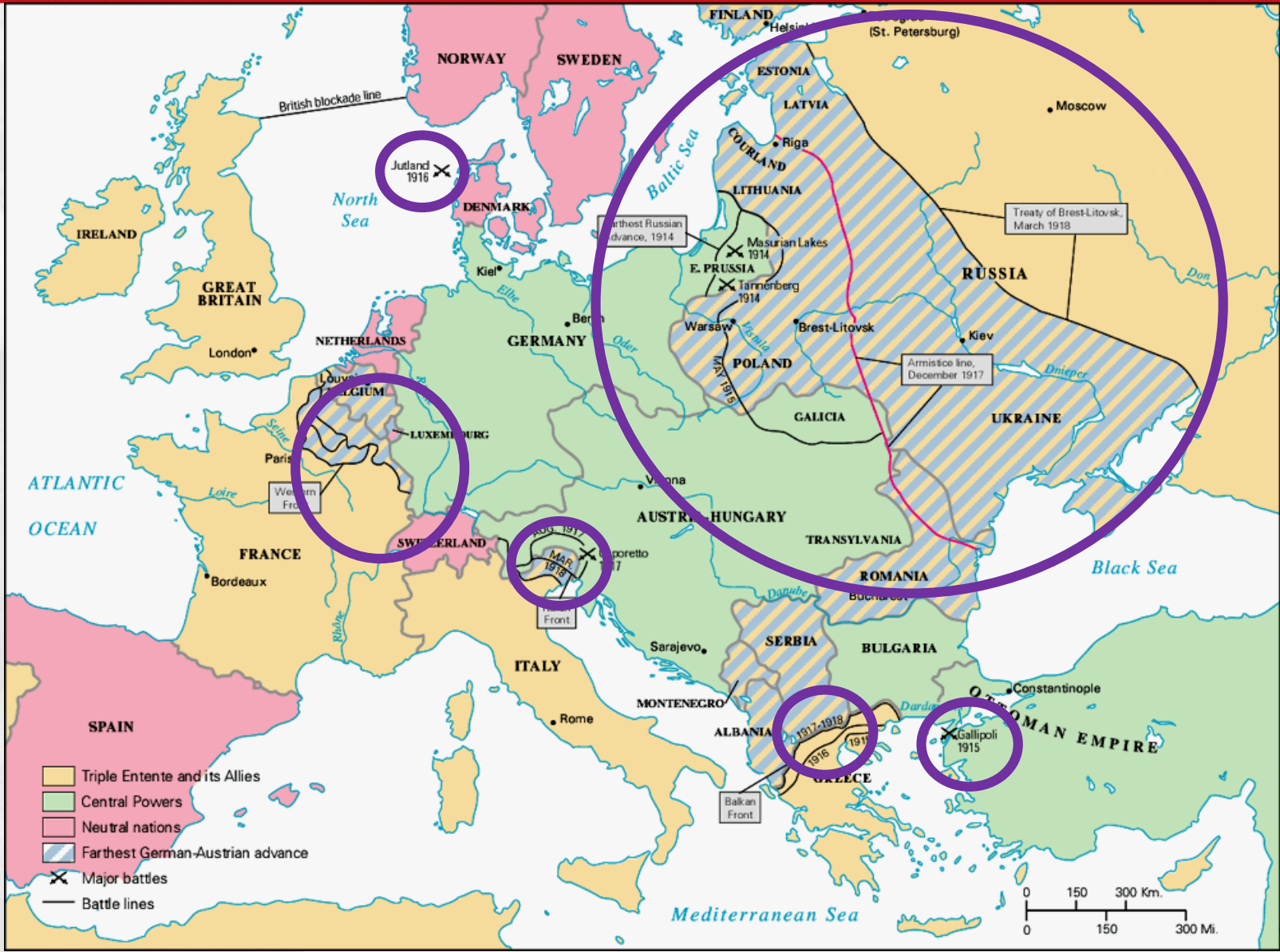
- **Länsirintamalla asemasotaa**
 - **Juoksuhaudat**
 - **Rintamalinja Englannin kanaalista Sveitsiin**
 - **Ei juuri muutu sodan aikana**
 - **Ihan lopussa Saksa perääntyi hieman**

Länsirintama

Itärintama

- **Itärintamalla sota oli liikkuvaa**
 - Laaja alue
 - Rintama muuttui usein sodan aikana
 - **Vakiintui keväällä 1918: Venäjän vallankumous**
 - **Brest-Litovskin rauha: Saksa+Venäjä**

Sotaa monella rintamalla

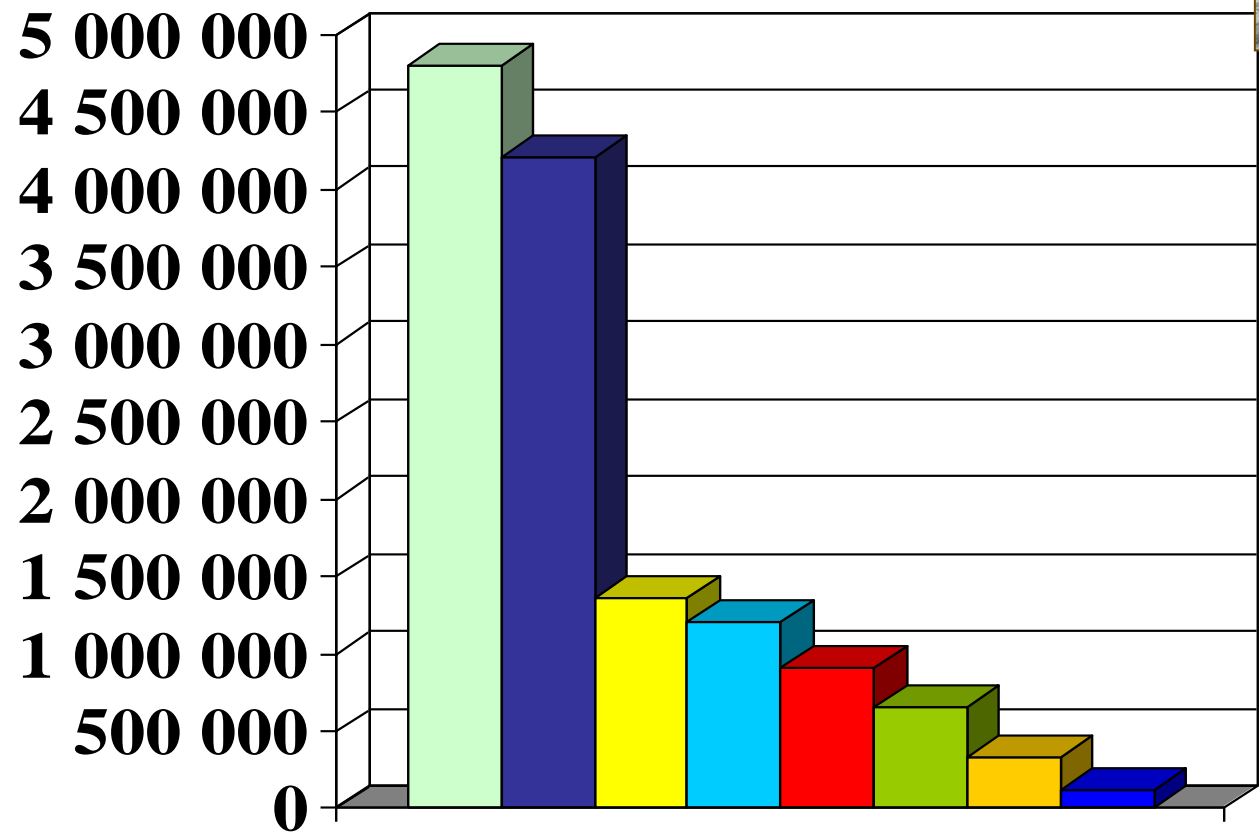

”Teollisuusotaa”

- teollisesti massatuotannolla valmistettuja tehokkaita aseita:
 - miinat
 - konekivääri, raskas tykistö
 - panssarivaunu
 - lentokone, ilmalaiva
 - sukellusvene, taisteluristeilijät
 - asevelvollisuusarmeija
 - myrkkykaasut
- taktiikat ja strategiat vanhanaikaisia
- **totaalista sotaa!**

Video

I Maailmansodan uhrin

- Venäjä
- Saksa
- Ranska
- Itävalta-Unkari
- Iso-Britannia
- Italia
- Turkki
- USA

Saksan tappion syitä

- kahden rintaman sota
- Yhdysvaltojen mukaantulo
 - Saksan rajoittamaton sukellusvenesota
 - vehkeily Meksikon kanssa
 - sotamateriaalit ja miehet Ympärysvalluille
- ympärysvaltojen merisaarto
 - sotamateriaalien ja elintarvikkeiden loppuminen
- liittolaisten antautuminen
- vallankumous Itävalta-Unkarissa

VERSAILLESIN RAUHANSOPIMUS 1919

1. ALUEMENETYKSET:

- PUOLAN KÄYTÄVÄ + DANZIGISTA VAPAA KAUPUNKI
- ALSACE-LORRAINE/ELSASS-LOTHRINGEN RANSKALLE
- REININMAAN DEMILITARISAATIO, SAARIN ALUE KANSAINLIITON VALVONTAAN
- SIIRTOMAAT ISO-BRITANNIALLE
- POHJOIS-SCHLESVIG TANSKALLE
- Belgialle pienet alueet rajalta

VERSAILLESIN RAUHANSOPIMUS 1919

2. SAKSA YKSIN SYYLLINEN

3. RAJOITETUT ASEVOIMAT

– 100 000 MIESTÄ

– EI SOTALENTOKONEITA, SUKELLUSVENEITÄ,
RASKASTA TYKISTÖÄ, MYRKKYKAASUJA

– KUUSI KEVYTTÄ SOTALAIVAA

**4. SOTAKORVAUKSET YMPÄRYSVALLOILLE - \$ 33
miljardia**

→ **”HÄPEÄRAUHA” - uuden sodan
siemen**

s. 42 kartta

Aluemuutokset Euroopassa ensimmäisen maailmansodan jälkeen

Sodan seuraukset

1. Kolme keisarikuntaa hajosi

- Saksa, Itävalta-Unkari, Venäjä

2. Uusia valtioita (esim. Suomi)

- Uusia ongelmia

3. Saksan kohtalo – uuden sodan siemen

4. USA eristäytyi (Monroen oppi)

- Iso-Britannialle ja Ranskalle valtaa

5. Euroopan talous romahti

6. Kansainliitto perustettiin